

BCN
CLÀSSICS

www.bcnclassics.cat

Pasqualetti

ORQUESTRA DE CADAQUÉS
JUAN MANUEL CAÑIZARES, GUITARRA
GIANANDREA NOSEDA, DIRECTOR

DIJOURS, 11 D'ABRIL DE 2019

PALAU DE LA MÚSICA CATALANA
BARCELONA

BCN
CLÀSSICS
19/20

**L'AUDITORI
PALAU DE LA MÚSICA**

www.bcnclassics.cat
93 342 61 75

**NOVA
TEMPORADA.
ABONA-T'HI!**

18/09/19 / L'AUDITORI

**FILHARMÒNICA D'ISRAEL
i ZUBIN MEHTA**

07/11/19 / PALAU DE LA MÚSICA

**EL SOMNI
D'UNA NIT
D'ESTIU**

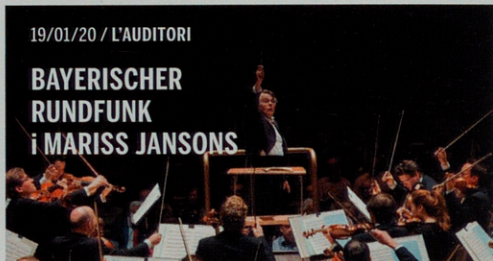
11/12/19 / PALAU DE LA MÚSICA

**MISSA SOLEMNIS
DE BEETHOVEN AMB
GIANANDREA NOSEDA**

19/01/20 / L'AUDITORI

**BAYERISCHER
RUNDFUNK
i MARISS JANSONS**

13/02/20 / L'AUDITORI

EVGENY KISSIN, PIANO

17/03/20 / PALAU DE LA MÚSICA

**ACADEMY OF ST MARTIN
IN THE FIELDS**

25/04/20 / PALAU DE LA MÚSICA

**FILHARMÒNICA
DE VIENNA
i ZUBIN MEHTA**

11/05/20 / L'AUDITORI

**LONDON SYMPHONY
i SIMON RATTLE**

PROGRAMA

CICLE BCN CLÀSSICS

Palau de la Música Catalana

Dijous 11 d'abril de 2019, 20h

1a part

RAMON CARNICER (1789-1855)

Obertura per a *Il barbiere di Siviglia* 6'23"

JOAQUIN RODRIGO (1901-1999)

Concierto de Aranjuez, per a guitarra i orquestra 26'

I. Allegro con spirito

II. Adagio

III. Allegro gentile

Pausa (20')

2a part

LUDVIG VAN BEETHOVEN (1770-1827)

Simfonia núm. 2 en Re major, op. 36 34'

I. Adagio molto - Allegro con brio

II. Larghetto

III. Scherzo (Allegro)

IV. Allegro molto

CUINA OBERTA tots els dies de 13h a 1h

**RESTAURANT OFICIAL DEL
BCNCLÀSSICS**

VINE A SOPAR AMB LA TEVA ENTRADA DEL

CONCERT I ET CONVIDEM A UNA COPA DE CAVA

@7Portes

Passeig Isabel II, 14
08003 Barcelona

www.7portes.com

reserves@7portes.com
Tlf. 93 319 30 33

BIOGRAFIES

Joan Tomás

ORQUESTRA DE CADAQUÈS

Es va formar el 1988 a partir d'un grup de joves músics espanyols i d'altres països d'Europa que tenien uns objectius clars com a formació orquestral: treballar de prop amb els compositors contemporanis vius, recuperar un llegat de música espanyola que havia estat injustament oblidada i impulsar la carrera de solistes, compositors i directors emergents.

El 1992 va impulsar el Concurs Internacional de Direcció d'Orquestra que, amb el suport d'altres orquestres simfòniques, obre les portes del mercat professional a joves directors de tot el món. Pablo González, Gianandrea Nosedà, Vasily Petrenko, Andrew Gourley, Michal Nesterowicz o Lorenzo Viotti han estat alguns dels directors guanyadors que avui ocupen un lloc destacat en orquestres de renom.

Per tal de promoure i difondre la música contemporània, va crear l'Ensemble Orquestra de Cadaqués i la figura del compositor resident.

Gianandrea Nosedà és, des de 1998, el director titular de l'Orquestra de Cadaqués, i Jaime Martín, un dels músics fundadors de l'orquestra i primer flauta al llarg de vint anys, ocupa des de 2011 el càrrec de director principal. Llorenç Caballero n'és el director artístic.

Compta amb desenes d'enregistraments edi-

tats per Tritó i Philips, i ha creat la col·lecció de música clàssica per a nens "La corxera juganera".

En 30 anys de trajectòria ha realitzat gires per Europa, el sud-est asiàtic, els Estats Units i el Japó, i ha participat al Festival de Sant Domingo. Des de la seva fundació ha treballat amb grans directors, entre els quals els mítics Sir Neville Marriner i Gennady Rozhdestvensky, així com Philippe Entremont, Christian Zacharias, Vasily Petrenko, Pablo González, Alberto Zedda, Michal Nesterowicz, Gianandrea Nosedà i Jaime Martín.

El 2016, en col·laboració amb Ibermúsica i Tritó, va posar en marxa el Cicle BCN Clàssics al Palau de la Música de Barcelona.

Gràcies a aquesta capacitat per transmetre el repertori al més alt nivell ha aconseguit ser l'orquestra simfònica espanyola amb més projecció internacional. És l'única orquestra resident del Cicle Ibermúsica a Madrid, i actua habitualment a Saragossa, Bilbao, Barcelona, Lleida, Canàries o València. En un futur pròxim té projectes a Alemanya, Àustria, Suïssa, els Països Baixos, Itàlia, Polònia, Txèquia, França, Luxemburg, Croàcia o Eslovènia.

JUAN M. CAÑIZARES

Guitarrista, músic i compositor, ha guanyat prestigiosos premis, com el Premi Nacional de Guitarra (1982) i el Premi de la Música (2008). Cañizares ha estat el primer i únic guitarrista flamenc convidat per l'Orquestra Filharmònica de Berlín. En el seu Concert Europeu, Cañizares va interpretar el *Concierto de Aranjuez* amb aquesta orquestra, dirigida per Sir Simon Rattle al Teatro Real.

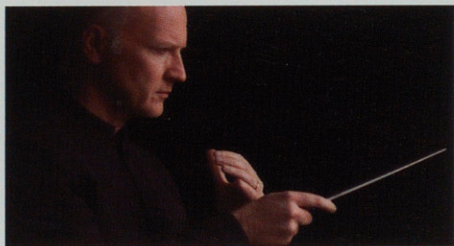
Cañizares va col·laborar amb Paco de Lucía durant deu anys i ha compartit escenaris i enregistraments amb grans artistes, com ara Enrique Morente, Camarón de la Isla, Joan Manuel Serrat, Alejandro Sanz, Mauricio Sotelo, Leo Brower, John Paul Jones, Peter Gabriel, Michael Brecker, Mike Stern, Al Di Meola, Peter Erskine i The Chieftains, entre molts d'altres.

En la seva faceta com a compositor, Cañizares ha compost músiques per al Ballet Nacional d'Espanya i diverses bandes sonores de pel·lícules, com *La Lola se va a los puertos*, amb Rocio Jurado i Paco Rabal, o *Flamenco*, de Carlos Saura. Cañizares ha col·laborat en més de cent discos, entre els quals destaca l'enregistrament del tema oficial del relleu de torxa olímpica el 2004. Com a solista, ha publicat catorze discos propis: *Noches de imán y luna* (1997), *Original Transcription de Albéniz* (1999), *Punto de encuentro* (2000), *Suite Iberia - Albéniz por Cañizares* (2007), *Cuerdas del alma* (2010), *Goyescas - Granados por Cañizares* (2012), *La vida breve - Falla por Cañizares* (2013), *El sombrero de tres picos - Falla por Cañizares* (2013), *El amor brujo - Manuel de Falla* (2014), *Sona-*

tas Scarlatti por Cañizares - Domenico Scarlatti (2014), *Danzas españolas - Granados por Cañizares*, vol. 1 (2016), *Valses poéticos - Granados por Cañizares*, vol. 2 (2017), *Goyescas - Granados por Cañizares*, vol. 3 (2017), *El mito de la caverna - Cañizares* (2018).

Cañizares dedica temps a la recerca i la docència del flamenc. Des del 2003 és professor de guitarra flamenca a la prestigiosa Escola Superior de Música de Catalunya (ESMUC).

Últimament, les gires de Cañizares s'han desenvolupat per tot el món amb concerts en els millors escenaris de països tals com: EUA, Mèxic, l'Argentina, l'Uruguai, Xile, Colòmbia, Cuba, Puerto Rico, el Regne Unit, Alemanya, França, Itàlia, Portugal, els Països Baixos, Bèlgica, Luxemburg, Montenegro, Finlàndia, Israel, Turquia, el Marroc, el Senegal, Tunísia i el Japó, entre d'altres.

Pasqualetti

GIANANDREA NOSEDA

Gianandrea Noseda és un dels directors més requerits en l'escena internacional, reconegut pel seu art tant a les sales de concert com a les d'òpera. Va ser nomenat el setè director musical de la National Symphony Orchestra (NSO) el gener de 2016 i va començar el seu mandat de quatre anys la temporada 2017-2018. El setembre de 2018, a l'inici de la seva segona temporada amb la NSO, li van ampliar el contracte quatre anys més, fins a la temporada 2024-2025. Aquesta temporada dirigirà dotze setmanes de concerts de subscripció amb l'Orquestra, amb la qual actuaran junts per primera vegada a la Carnegie Hall de Nova York el maig de 2019 i al Lincoln Center el novembre de 2019.

A més del seu càrrec a la NSO, Nosedà també és el principal director convidat de l'Orquestra Simfònica de Londres i de l'Orquestra Filharmònica d'Israel, director principal de l'Orquestra de Cadaqués i director artístic del Festival de Stresa (Itàlia). El juliol de 2018, l'Òpera de Zuric el va nomenar el proper director musical general per a la temporada 2021-2022, en què la peça central del seu exercici serà un nou *Anell del Nibelung* dirigit per Andreas Homoki, el director artístic de l'Òpera.

Per a Nosedà és molt important l'educació de la propera generació d'artistes, tal com ho demostren les seves classes magistrals i gires amb orquestres juvenils, com ara la Jove Orquestra de la Unió Europea, i el seu nomenament com a director musical del recentment creat Festival de Tsinandali i la Pan-Caucasian Youth Orchestra, al poble de Tsinandali, Geòrgia, que comença el 2019.

Nosedà ha dirigit les orquestres més importants i en els principals teatres d'òpera i festivals, com ara la Filharmònica de Berlín, l'Orquestra Simfònica de Chicago, l'Orquestra de Cleveland, la Scala de Milà, la Filharmònica de Múnic, l'Orquestra Metropolitana de Nova York, la Filharmònica de Nova York, la Simfònica de NHK, l'Orquestra de l'Acadèmia Nacional de Santa Cecília, l'Orquestra de París, l'Orquestra Nacional de França, l'Orquestra de Filadèlfia, la Royal Opera House, el Festival de Salzburg, la Filharmònica de Viena, la Simfònica de Viena i l'Òpera de Zuric.

Del 2007 al 2018, Nosedà va ser el director musical del Teatro Regio de Torí, la qual cosa va marcar l'inici d'una nova etapa per a la institució, que ha adquirit el reconeixement internacional per les seves produccions, gires, enregistraments i projectes cinematogràfics.

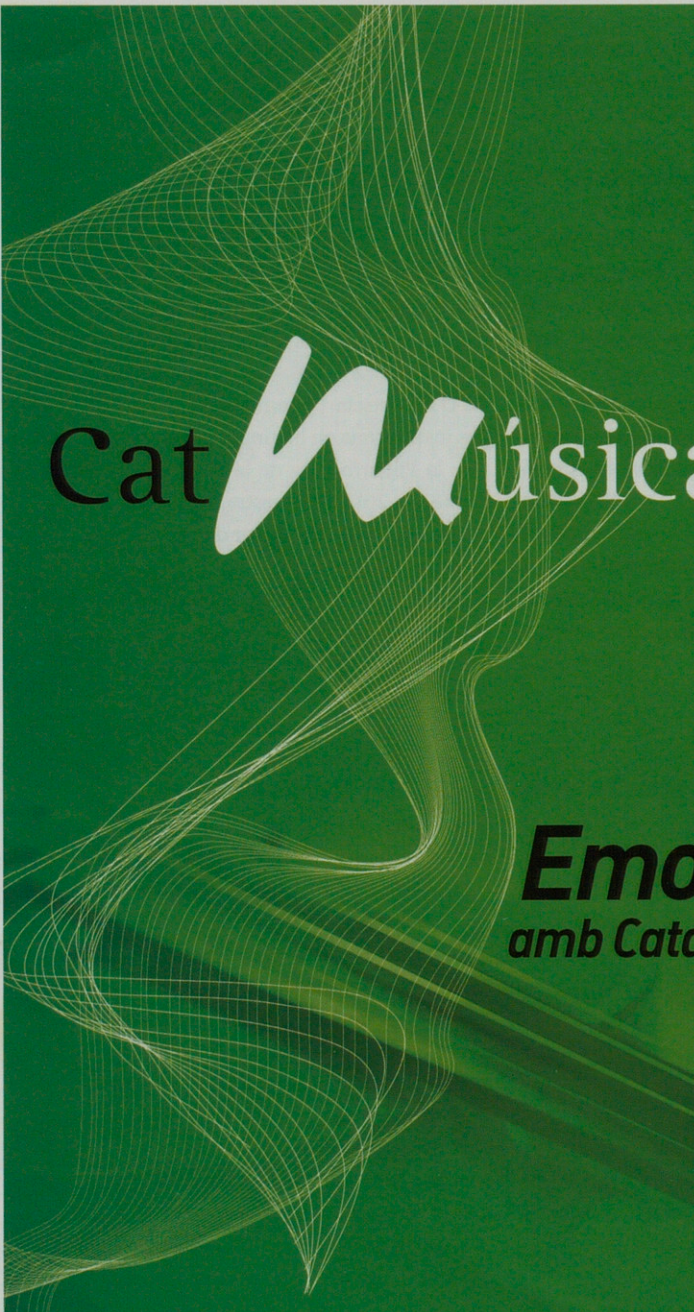
Des del 2002, Gianandrea Nosedà ha mantingut una llarga relació amb l'Òpera Metropolitana de Nova York. Hi va tornar el 2018 per Cap d'Any i el gener de 2019 per dirigir actuacions

molt celebrades per la crítica d'una nova producció d'*Adriana Lecouvreur* amb Anna Netrebko. El maig de 2020 dirigirà l'Orquestra Metropolitana en un concert al Carnegie Hall. En els darrers anys ha dirigit *Romeo i Julieta* de Gounod, que es va estrenar a la gala de Cap d'Any el 2016, i una nova producció d'*Els pescadors de perles* de Bizet, que es va estrenar a la gala de Cap d'Any el 2015. La seva interpretació àmpliament lloada del *Príncep Igor* de Borodin de la temporada 2013-2014 està disponible en DVD a Deutsche Grammophon.

Les institucions on ha tingut papers importants són: la Filharmònica de la BBC, que va dirigir de 2002 a 2011; l'Orquestra Simfònica de Pittsburgh, on la càtedra Victor de Sabata es va crear per a ell com a principal director convidat de 2010 a 2014; i el Teatre Mariinsky de Sant Petersburg, que el va nomenar primer director convidat estranger el 1997, càrrec que va ocupar durant una dècada. Va ser principal director convidat de la Filharmònica de Rotterdam de 1999 a 2003 i també de l'Orquestra Simfònica Nacional de la RAI de 2003 a 2006.

Gianandrea Nosedà ha enregistrat més de seixanta CD, molts dels quals han tingut una bona crítica i han guanyat premis. El seu projecte *Musica Italiana*, que va iniciar fa més de deu anys, inclou repertori italià del segle xx subestimat i ha tret a la llum moltes obres mestres. Com a director de l'Orquestra Filharmònica de Viena i de l'Orquestra del Teatro Regio de Torí, també ha enregistrat àlbums amb celebres cantants, com Ildebrando d'Arcangelo, Rolando Villazón, Anna Netrebko i Diana Damrau.

Nascut a Milà, Gianandrea Nosedà és Commendatore al Merito della Repubblica Italiana per la seva contribució a la vida artística d'Itàlia. El 2015 va ser nomenat director de l'any per *Musical America*, i el 2016, director de l'any pels International Opera Awards. El desembre de 2016 va tenir el privilegi de dirigir el concert del Premi Nobel a Estocolm.

Cat **M**úsica

Emociona't
amb Catalunya Música

catmusica.cat

amb la col·laboració

 Obra Social "la Caixa"

COMENTARI DE LES OBRES

Carnicer: Obertura per a *Il barbiere di Siviglia*

Ramon Carnicer i Batlle, un dels noms més importants en el món operístic català i espanyol de la primera meitat del segle XIX, va ser el director del Teatre de la Santa Creu de Barcelona –l'actual Teatre Principal, al capdavant de la Rambla– un cop acabada la Guerra del Francès, un càrrec des del que va posar al dia el món operístic de la ciutat i en va elevar el nivell tot important partitures i cantants directament d'Itàlia, a banda de compondre i estrenar-hi les seves pròpies obres, dins l'estil rossinià que imperava llavors. La seva tasca va quedar interrompuda per la repressió absolutista del 1823, que el va obligar a exiliar-se a Londres, on va entrar en contacte amb intel·lectuals hispanoamericans per als que va compondre l'himne nacional de la flamant república de Xile, que tot just acabava d'erigir-se en nació independent. En reprendre la seva activitat a Barcelona, i a desgrat dels seus antecedents de militant liberal, Ferran VII va decretar que fos embargat per la força cap a Madrid per a dirigir els teatres de la capital del regne, un abús possibilitat per un dret històric de la corona, que la permetia de reclamar qualsevol persona que considerés necessària a la cort. Aquest segrest, paradoxalment, va fer la fortuna de Carnicer, en esdevenir el compositor més influent a la capital del regne. Després de ser rebutjat com a mestre de la "Real Capilla", l'any 1830 va ser un dels membres fundadors del "Real Conservatorio de Música y Declamación de María

Cristina" on, des de les càtedres de contrapunt i de composició, va formar-hi una generació de músics que assolirien una gran importància en el desenvolupament de la música escènica a Espanya, com ara Saldoni o Barbieri.

Com era habitual en l'èmbit de l'òpera, Carnicer es va iniciar com a compositor tot fent arranjaments i afegitons a les òperes que havia de dirigir, com ara l'*Agnese* de Paer o *La cenerentola* de Rossini. Per a *Il barbiere di Siviglia* va escriure un mínim de dues cançons –*El chairo* (1833) i *El poder de las mujeres* (1836)– que sovint varen ser inserides en les representacions espanyoles d'aquesta òpera, però molt abans ja havia compost l'obertura que obre el programa d'aquest vespre. Això va ser l'estiu del 1818, quan s'havia d'estrenar aquesta òpera de Rossini al teatre de la Rambla de Barcelona i Carnicer va adonar-se'n que l'obertura era la mateixa d'*Elisabetta regina d'Inghilterra*, que s'havia fet a Barcelona la temporada anterior. De fet, els temes i el caràcter de les obertures no tenien llavors gran cosa a veure amb l'òpera que precedien, i com que, per altra banda, l'òpera era una cosa més dinàmica i voluble del que avui ens imaginem, Carnicer va fer ús d'una de les prerrogatives dels directors del seu temps: li va fer una obertura nova. Uns anys després Rossini va viatjar a Madrid, on ja hi havia Carnicer. Segons Barbieri, quan el compositor italià va sentir l'obertura que li havia fet aquest, no tan sols la va trobar excel·lent, sinó que li va donar el seu vist i plau per substituir la seva pròpia, com va ser ben habitual arreu de la península fins ben entrat el segle XX.

L'obra segueix el motlle esmentat més amunt, típic en les obertures del seu temps i avui prou conegut per les mos-

tres del mateix Rossini (*L'italiana in Algeri*, *La scala di seta*, *La gazza ladra* o la d'*Il barbiere di Siviglia* "autèntica"). Aquest motlle consisteix en una introducció lliure -normalment lenta- seguida d'un moviment ràpid en forma de sonata sense desenvolupament amb l'obligada *coda* final. En el cas d'aquesta obra de Carnicer, la introducció -després d'un toc d'atenció en *fortissimo* i d'una secció més suau amb entrades successives de tots els instruments- alterna passatges melòdics amb d'altres de més emfàtics. *L'Allegro con brio* presenta un primer tema rítmic en Re menor i un segon, melòdic, en Fa major i a càrrec de la trompa que ve seguit d'un altre tema que serveix de base a les diferents seccions en *crescendo*, típiques en aquesta mena d'obres. Una *coda* no menys típica, amb la indicació *più mosso*, clou la peça brillantment.

Rodrigo: *Concierto de Aranjuez*

El mes de setembre de l'any 1938, el compositor Joaquín Rodrigo tornava cap a la seva casa de París procedent de Santander, on havia donat unes conferències a la Universidad Menéndez Pelayo sobre "La música instrumental en las cortes imperiales de España", un tema molt d'acord amb les directrius polítiques que estaven començant a establir-se a Espanya. Fent escala a Sant Sebastià, ell i el guitarrista Regino Sáinz de la Maza van ser convidats a un sopar del banquer Luis de Urquijo, la trobada d'on va sortir l'encàrrec de la que seria la primera de les seves obres per a guitarra i orquestra. Acabada a París a començaments de l'any següent, l'autor va declarar posteriorment que havia volgut copsar "la fragància de magnòlies, els cants dels

ocells i el rajar de les fonts" dels jardins del palau reial d'Aranjuez, un indret on ell i la seva dona havien fet el seu viatge de noces l'any 1933. El cert és que és una obra que cal inscriure plenament en el moviment neoclassicista de retorn a formes antigues i d'inspiració en estils del passat: en aquest cas la música dels clavicinistes de la cort borbònica setcentista, com ara Domenico Scarlatti o Antoni Soler. Un neoclassicisme més "cortesà" i rococó que l'evocació del "Siglo de Oro" evocat a la *Fantasia para un gentilhombre* (1954), la única de les seves altres quatre obres per a guitarra i orquestra que pot competir, ni que sigui de lluny, amb la popularitat i difusió immenses de l'obra que escoltarem avui, precisament en el mateix lloc de la seva estrena.

Efectivament, el *Concierto de Aranjuez* es va estrenar al "Palacio de la Música" el dia 9 de novembre de 1940, interpretat per Sáinz de la Maza i l'Orquestra Filharmònica de Barcelona que dirigia César Mendoza Lasalle, flanquejat per la *Sinfonia del Nou Món* de Dvorák i la *Serenata* de Casella, i complementat amb peces per a guitarra sola de Bach, Sor i Tàrraga. "Ceñido como una verónica y alado como una mariposa", aquest concert va ser saludat per la crítica com la música de la "Nueva España", especialment per tot allò que tenia -en paraules de Federico Sopena- de "alegría sin jaleo", i sens dubte ha quedat com un referent de la música clàssica espanyola de tots els temps. Consideracions històriques a banda, l'obra és una dels primers intents de resoldre la contraposició de la guitarra clàssica a l'orquestra moderna, mirant de no sobrecarregar la textura simfònica i de dialogar els dos protagonistes -solis-

ta i orquestra— sense que el primer quedés ofegat per l'altre. Com en altres obres de la mateixa estètica—pensem, salvant les distàncies, en el *Concerto* de Falla—, el primer moviment es basa en l'impuls rítmic constant, contrastant amb un moviment lent on es pot desenvolupar un lirisme més lliure, mentre que el *finale*, com en els concerts del segle XVIII, porta l'obra a una conclusió suau i amable.

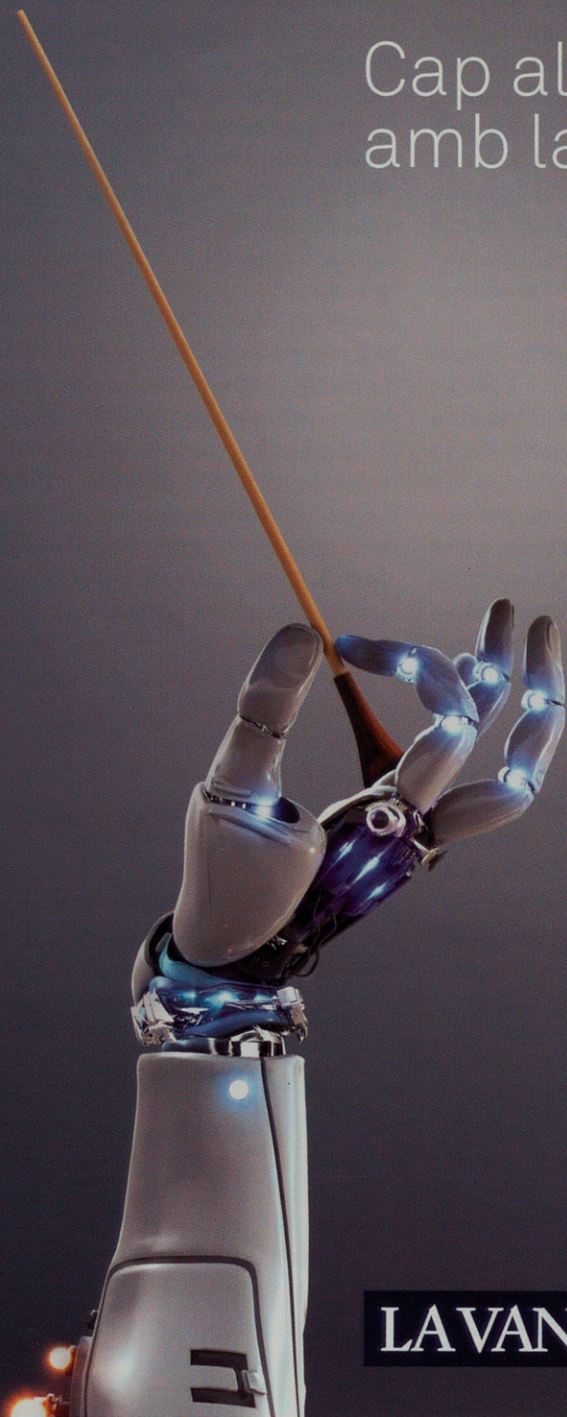
Beethoven: *Simfonia núm. 2*

Tot i que, el dia de la seva estrena, la primera simfonia del jove Beethoven va desconcertar força gent, ben aviat el públic vienès va convertir-la en una de les seves obres preferides. Tanmateix, no va arribar mai a concedir aquesta mateixa popularitat a la que avui podem escoltar, composta un any després i estrenada el 5 d'abril de 1803, potser pel fet pel fet de trobar-la ja massa avantguardista. I és que ens trobem davant d'una obra que, encabida dins uns motlles i dimensions encara clàssics, sembla quedar com encotillada en no gosar arribar a les dimensions còsmiques que assolirà la *Sinfonia eroica* posterior. Val a dir que és una obra composta en l'època en què l'autor comença a veure irreversible la seva malaltia de l'oïda, un dels motius que el van menar a retirar-se a les solituds de Heiligenstadt, i això concorda amb el fet que l'acostumem a considerar com una obra que tanca el seu primer període creatiu. Efectivament, la *Segona Simfonia* obre d'alguna manera la música simfònica del segle XIX en palesar ja de manera efectiva molts dels trets característics de l'estil beethovenià més "arquetípic", com és l'impuls motor rítmic i les successions sobtades de temes potents amb matisos

contrastants més delicats. La introducció lenta ha assolit una entitat més gran, tot i que és un recurs que l'autor només tornaria a fer servir a la quarta i a la setena de les simfonies, mentre que el minuet característic del segle XVIII ja ha derivat cap al *scherzo*, on el pur ritme de pulsació ternària esdevé la base de la composició. El *Larghetto*, amb la seva alenada expansiva, és potser el moment més gran de l'obra, que demostra que un moviment lent pot tenir una gran potència interna. És llàstima que la manca del favor del públic per aquesta simfonia hagi perdurat fins avui, i la raó principal caldria trobar-la en la seva situació tan evident de pont entre la ingenuïtat gairebé *naïf* de la primera simfonia i els cims grandiosos de l'*Eroica*. En qualsevol cas, paga la pena considerar aquesta obra per ella mateixa, amb una personalitat pròpia independent d'aquest caràcter d'esglaó que la caracteritza dins la línia evolutiva de la producció simfònica del seu autor.

Josep Dolcet

Cap al futur
amb la música.

LA VANGUARDIA

JO AQUÍ TRIO MÚSICA.

**AQUÍ
AMB
JOSEP
CUNÍ**

Et convidem a escoltar cada dia
Aquí, amb Josep Cuní. Un programa
on la música clàssica sona amb
la força que es mereix.

*De dilluns a
divendres de 7 a 12 h*

🐦 | 📘 | 📺 @AquiCuni

SER2
CATALUNYA

⁽¹⁾ Barcelona 103.5 fm

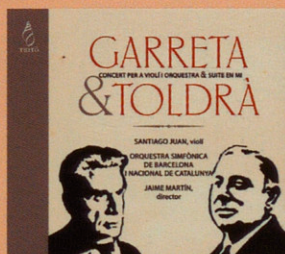
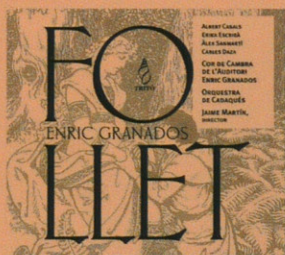

App SER CATALUNYA

TRITÓ

Compromesos amb el patrimoni musical català

Consulta el nostre catàleg:

www.trito.cat

CICLE BCN CLÀSSICS 2018-2019

Organitzen:

TRITÓ

IBERMÚSICA

Orquestra
de Cadaqués

Amb el suport:

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

Ajuntament
de Barcelona
Institut de Cultura

Col·laboren:

PALAU
DE LA
MÚSICA
ORFEO
CATALÀ

Cat **m**úsica

SER
CATALUNYA

LA VANGUARDIA

Mitjans oficials:

Troba'ns a:

Enamorats, 35
08013 Barcelona
www.bcnclassics.cat
contacte@bcnclassics.cat
93 342 61 75

bcnclassics

@bcnclassics

@bcnclassics

bcnclassics

GAUDIM LA MÚSICA EN SILENCI

Desconnecta el telèfon mòbil i les alarmes

Amorteix els estossecs amb un mocador

Evita el soroll de l'embolcall dels caramels

Moltes gràcies!

BCN
CLÀSSICS
18/19

**AL PALAU
DE LA MÚSICA
CATALANA**

**PROPER
CONCERTS**

**CONCERT PER A VIOLÍ
DE TXAIKOVSKI
ELLINOR D'MELON
JAIME MARTÍN
I L'ORQUESTRA DE CADAQUÉS**

6 DE MAIG

**YO-YO MA:
THE BACH PROJECT
6 SUITES PER A VIOLONCEL
DE BACH**

24 DE MAIG

NOVA TEMPORADA 19/20 ! ENTRADES I ABONAMENTS:

www.bcnclassics.cat / 93 342 61 75